

**ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»**

**ІСТОРИКО-ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

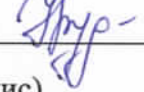
**ОК 3. Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої
освіти**

Освітня програма:	Середня освіта (Мова і література (англійська))
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Спеціальність:	014.02 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська))
Галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка

Робоча програма "Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої освіти" для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Середня освіта (Мова і література (англійська))» зі спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська)), галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Розробник: кандидат педагогічних наук, доцент Будз І.Ф.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романо-германської філології
Протокол № 1 від «29» 08 2023 року

Завідувач кафедри (Будз І.Ф.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Середня освіта (Мова і література (англійська))» зі спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська)), галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Гарант освітньої програми (Кочмар Д.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією історико-філологічного факультету

Протокол № 1 від «29» 08 2023 року

Голова (Овдійчук Л.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

© Будз І. Ф., 2023 рік

©ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука», 2023 рік

**1. Опис виробничої (педагогічної) практики
у закладах загальної середньої освіти**

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика виду практики	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
<p>Кількість кредитів – 6</p> <p>Змістових модулів - 2</p> <p>Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 180</p>	<p>Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка</p> <p>Спеціальність: 014.02 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська))</p> <p>Освітня програма: «Середня освіта (Мова і література (англійська))»</p> <p>Рівень вищої освіти: другий (магістерський)</p>	Обов'язковий компонент освітньої програми	
		Рік підготовки:	
		1, 2	1, 2
		Семестр	
		2, 3	2, 3
		Кількість тижнів	
		4	4
Вид контролю: 2-й семестр: залік 3-й семестр: залік			

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ:

Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої освіти є обов'язковим компонентом фахової підготовки майбутніх учителів англійської мови і зарубіжної літератури закладу загальної середньої освіти, важливим етапом їхнього професійного зростання, вдосконалення фахової компетентності; саме в стінах закладу освіти відбувається реальна професійна діяльність, в якій майбутні фахівці можуть проявити теоретичні знання і практичні вміння. Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою, оскільки в умовах реальної професійної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь здобувачів, що зумовлює оволодіння ними складниками професійної компетентності. Вона сприяє формуванню позитивної професійної ідентичності, розвитку креативності та адаптації до змін у навчальному середовищі, виходячи за межі університетської аудиторії та надаючи можливість здобувачам стати активними учасниками освітнього процесу.

Ефективність виробничої (педагогічної) практики у закладах загальної середньої освіти залежить від дотримання таких умов: теоретична обґрунтованість системи підготовки здобувачів до практики, її навчальний і виховний характер, комплексний підхід до визначення завдань, змісту, форм і методів організації та проведення практики, забезпечення наступності та системності на різних етапах її проведення.

Виробнича практика здобувачів освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська)) спрямована на забезпечення їх комплексом компетентностей, необхідних для здійснення всіх видів навчально-виховної роботи у ЗЗСО; створення умов для самореалізації, самовираження, самовизначення особистості здобувача освіти як суб'єкта професійної діяльності, як особистості компетентного вчителя, здатного працювати в умовах конкуренції.

Мета практики полягає в ознайомленні з основними функціональними обов'язками та напрямками діяльності вчителя ЗЗСО та безпосередньому оволодінні практикантом педагогічною технологією, вмінням застосувати теоретичні знання, отримані під час навчання, у реальних педагогічних ситуаціях.

Завдання практики:

– забезпечення найбільш повного залучення здобувачів освіти до організації цілісного навчального процесу в конкретному закладі загальної середньої освіти; зв'язку теоретичних знань фахових дисциплін з реальним педагогічним процесом, використання їх у розв'язанні конкретних навчальних, розвивальних і виховних завдань;

– розвиток у практикантів уміння проводити уроки з використанням сучасних методів і прийомів навчально-пізнавальної діяльності;

– формування психологічної готовності до роботи у закладах загальної середньої освіти;

– удосконалення вмінь та навичок правильно визначати типи уроків, їх організаційну структуру залежно від мети, змісту та конкретних умов проведення; форми, методи навчання, засоби проведення;

– створення умов для творчого використання знань та розвитку професійних умінь здобувачів освіти (прогностичні, діагностичні, організаторські (інтерактивні), комунікативні, пізнавальні, аналітичні, рефлексивні);

– активізація потреб майбутнього вчителя у професійно-особистісному саморозвитку та самовдосконаленні;

– розвиток у здобувачів освіти інтересу до професійної педагогічної діяльності, творчого підходу до процесу навчання;

– формування готовності приймати рішення в інтересах розвитку та саморозвитку особистості учня;

– вивчення здобувачами-практикантами передового досвіду роботи у ЗЗСО, активних форм і методів навчально-виховної роботи, використання новітніх технологій навчання і виховання;

– формування дослідницького підходу до освітньої діяльності у ЗЗСО;

– підготовка до самостійної роботи у ЗЗСО.

Згідно з вимогами освітньо–професійної програми студент оволодіє такими **загальними, фаховими, предметними компетентностями**:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

ПК1. Здатність проектувати безпечне освітнє середовище, освітні програми й індивідуальні освітні маршрути учнів з іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПК2. Здатність здійснювати науково-педагогічне спілкування у філологічній галузі, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи з іноземної мови та зарубіжної літератури у закладах середньої та вищої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

ПК7. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольно-вимірювальних матеріалів.

Програмні результати практики:

РН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН9. Демонструє вміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

РН10. Називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.

РН11. Демонструє вміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН12. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

РН13. Демонструє здатність діяти автономно і в команді.

ПРН3. Обирає методи і прийоми навчання іноземної мови і зарубіжної літератури і контролю навчальних досягнень учнів відповідно до цілей і завдань освітнього процесу; оцінює навчальні матеріали та адаптує їх до конкретного освітнянського контексту, створює навчально-методичне забезпечення для проведення занять з іноземної мови і зарубіжної літератури.

ПРН5. Використовує гуманістичний потенціал іноземної мови і культури для формування духовного світу громадян України, забезпечує організацію діалогу мов і культур на заняттях з іноземної мови і зарубіжної літератури.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ УМОВИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої освіти організовується у відповідності до навчального плану освітньої програми «Середня освіта (Мова і література (англійська))» спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська)) для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (II, III семестр – денна та заочна форми навчання).

Для усіх здобувачів денної та заочної форми навчання проходження практики обов'язкове.

Для здобувачів денної форми навчання практика проводиться з відривом від навчання. Здобувачі заочної форми навчання проходять практику за місцем основної роботи або за місцем проживання. Тривалість практики – 4 тижня (2 тижні II семестр в середній школі; 2 тижні III семестр в старшій школі).

Базою педагогічної практики зі спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська)) є заклади загальної середньої освіти усіх типів та форм власності, із якими укладено відповідні угоди. Практика проводиться під керівництвом директора та вчителя ЗЗСО. Методичне керівництво практикою студентів здійснюють викладачі кафедри романо-германської філології історико-філологічного факультету ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука».

Бази практики в особі директорів ЗЗСО із закладом вищої освіти, в особі керівника практики несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики, здійснюють контроль за її процесом.

Керівництво педагогічною практикою здійснюють кафедральні керівники практики. Керівництво педагогічною практикою доручається викладачам, що мають базову фахову освіту.

Тривалість робочого дня студента-практиканта у ЗЗСО – 6 годин. Згідно з розкладом режимних процесів, у першій половині дня здобувач виконує завдання практики з 8.00 до 14.00, у другій половині дня – з 12-00 до 18-00.

Кожен робочий день здобувача планується відповідно до індивідуального плану проходження практики та за визначеними програмою завданнями.

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Програма педагогічної практики складається
з 2-х змістових модулів.

Змістовий модуль I

Організаційно-методична, навчальна та організаційно-виховна робота в середній школі ЗЗСО

Організаційно-методичний аспект

- Практика здобувачів розпочинається із зустрічі з керівниками закладу загальної середньої освіти. Директор ЗЗСО інформує про стан укомплектування школи, про кадри, рівень забезпеченості матеріально-технічної бази, базові напрямки роботи школи. Учитель-методист ЗЗСО знайомиться із програмою практики та узгоджує із здобувачами завдання, які потрібно виконати, інформує про особливості роботи даної установи, інформаційно-комунікаційні джерела (сайт ЗЗСО), де можна знайти презентаційну інформацію про роботу школи.
- Здобувач-практикант знайомиться із правилами внутрішнього трудового розпорядку освітньої установи, посадовими обов'язками директора, учителів, змістом посадових інструкцій з охорони життя і здоров'я дітей у ЗЗСО, дотримання правил техніки безпеки під час проходження педагогічної практики. Роботою керівника закладу щодо створення безпечних умов праці та навчання, контролем за дотриманням правил техніки безпеки, протипожежної безпеки та санітарно-гігієнічних вимог.
- Вивчення нормативно-правової документації ЗЗСО: статут ЗЗСО (загальні положення, комплектування, тип закладу, режим роботи, організація освітнього процесу у ЗЗСО, права учасників навчально-виховного процесу, статус, режим роботи, укомплектованість дітьми), річний план роботи ЗЗСО (напрямки роботи, розділи плану, форми роботи з педагогами, впровадження інноваційних технологій тощо).
- Здобувач-практикант знайомиться з особливостями організації навчально-виховної та адміністративно-господарської роботи в ЗЗСО, проводить бесіди із директором, учителями, спостерігає за процесом

виконання ними посадових обов'язків, оглядає приміщення, ділянку, обладнання та інвентар, аналізує ділову документацію.

- Кадрове забезпечення ЗЗСО. Організація роботи з підвищення професійної майстерності працівників ЗЗСО. Проведення атестації педагогічних працівників.
- Матеріально-технічна база закладу. Ділянка ЗЗСО, обладнання ділянки, розміщення групових і спортивного майданчиків, господарських споруд, озеленення тощо. Обладнання приміщень, їх використання згідно призначення. Маркування, зберігання та облік інвентарю, доцільність його розміщення. Укомплектованість закладу посібниками, обладнанням та інвентарем відповідно до норм, стендова політика закладу загальної середньої освіти, наявність інформаційних куточків, їх зміст, наповнення, дизайн, електронні інформаційні ресурси ЗЗСО (сайт, документообіг). Організація навчально-розвивального середовища в ЗЗСО, у кожній віковій групі, дотримання санітарно-гігієнічних та педагогічних вимог.
- Робота ЗЗСО з батьками. Форми роботи з батьками. Діяльність батьківського комітету, інформаційні стенди для батьків.
- Організація освітнього процесу в ЗЗСО. Планування організаційно-педагогічних заходів у ЗЗСО. Забезпечення умов для навчання і виховання дітей. Систематичність контролю за процесом та результатами освітньої діяльності.

Навчальна робота

- Відвідування уроків учителів та своїх однокурсників з подальшим їх аналізом.
- Знайомство з новими педагогічними та інформаційно-комунікаційними технологіями. Ознайомлення з різними методиками та технологіями проведення уроків в середній школі.
- Надбання навичок організації навчальної роботи з учнями середньої ланки гімназії / ліцею.
- Знайомство з підручниками та методичними посібниками, за якими навчаються учні на середньому етапі.
- Визначення тем та графіка проведення пробних уроків.
- Розробка, проведення та аналіз пробних уроків.
- Визначення тем та строків проведення залікових уроків.
- Підготовка та проведення залікових уроків.
- Проведення індивідуальних занять з учнями.
- Перевірка контрольних робіт, що передбачені навчальним планом.

Організаційно-виховна робота

- Ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи педагогічної ради гімназії, ліцею.
- Участь у виховній роботі в учнівському колективі, виконання доручень класного керівника.
- Участь у профорієнтаційній роботі.

- Відвідування виховних заходів.
- Набуття навичок самостійного проведення виховної роботи з учнями середньої школи.
- Участь у підготовці та проведенні учнівських олімпіад, у роботі МАН.
- Визначення теми та строків проведення залікового виховного заходу.
- Підготовка та проведення залікового заходу.
- Участь в організації та проведенні організаційно-виховних заходів.

Змістовий модуль 2

Навчальна та організаційно-виховна робота в старшій школі ЗЗСО

Навчальна робота

- Відвідування уроків вчителів та своїх однокурсників в старшій школі з подальшим їх аналізом.
- Знайомство з новими педагогічними та інформаційно-комунікаційними технологіями, які застосовуються в старшій школі. Ознайомлення з різними методиками та технологіями проведення уроків в старшій школі.
- Надбання навичок організації навчальної роботи з учнями старших класів гімназії / ліцею.
- Знайомство з підручниками та методичними посібниками, за якими навчаються учні старшої школи.
- Визначення тем та графіка проведення пробних уроків.
- Розробка, проведення та аналіз пробних уроків.
- Визначення тем та строків проведення залікових уроків.
- Підготовка та проведення залікових уроків.
- Проведення індивідуальних занять з учнями.
- Перевірка контрольних робіт, що передбачені навчальним планом.

Організаційно-виховна робота

- Ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи педагогічної наради гімназії, ліцею.
- Участь у виховній роботі в учнівському колективі, виконання доручень класного керівника.
- Участь у профорієнтаційній роботі.
- Відвідування виховних заходів.
- Набуття навичок самостійного проведення виховної роботи з учнями старшої школи.
- Участь у підготовці та проведенні учнівських олімпіад, у роботі МАН.
- Визначення теми та строків проведення залікового виховного заходу.
- Підготовка та проведення залікового заходу.
- Участь в організації та проведенні організаційно-виховних заходів в старшій школі.

ЕТАПИ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Завдання виробничої (педагогічної) практики у закладах загальної середньої за кожним змістовим модулем реалізуються у три етапи: 1-й – організаційний, 2-й – основний, 3-й – підсумковий.

I етап – ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ

1. Організація практики починається із настановчої конференції, яку організовує керівник практики. На настановчій конференції обговорюються організаційно-методичні питання проходження практики (назва практики, тривалість, оформлення договору між ЗВО та базовими ЗЗСО, отримання направлень на проходження практики, проходження інструктажу з техніки безпеки). Керівник практики узгоджує питання та проводить консультації щодо завдань та програми проходження практики, ведення й оформлення відповідної звітної документації.

2. Знайомство з адміністрацією ЗЗСО, педагогічним колективом ЗЗСО.

3. Ознайомлення з нормативно-правовими актами та документацією, яка регламентує роботу ЗЗСО, специфікою освітньо-виховного процесу, особливостями роботи директора, вчителів закладу.

4. Складання індивідуального плану проходження виробничої (педагогічної) практики відповідно змістових модулів програми, який відображає поетапність проходження практики. У плані мають бути визначені назви та теми залікових заходів та дати їх проведення. Індивідуальний план має бути узгодженим з керівником ЗЗСО та затверджений керівником практик, що є допуском здобувача до подальшого проходження практики.

5. Ознайомлюючись з роботою ЗЗСО, упродовж практики здобувач веде щоденник, у якому кожного дня записує відомості про процес і результати виконання завдань практики згідно індивідуального плану, фіксуючи всі важливі для аналізу та власного використання аспекти освітньо-виховного та організаційно-методичного процесу в ЗЗСО.

II етап – ОСНОВНИЙ

1. Основний етап практики поєднує виконання завдань навчальної та організаційно-виховної роботи в ЗЗСО. На цьому етапі реалізується самостійна аналітична робота здобувача, проведення організованої освітньої роботи у ЗЗСО.

Здобувач повинен ознайомитися та проаналізувати:

- статут ЗЗСО;
- посадові інструкції учителів ЗЗСО;
- інструкції з охорони життя і здоров'я дітей у ЗЗСО;
- періодичні фахові видання, які є у ЗЗСО;
- творчі надбання педагогів ЗЗСО;
- передовий педагогічний досвід у ЗЗСО;
- річний план роботи ЗЗСО;
- матеріали педради;
- картотеку інноваційних технологій, які впроваджуються у ЗЗСО;
- сайт ЗЗСО та документообіг.

Здобувач повинен провести:

- один виховний захід;
- чотири уроки (2 - з іноземної мови, 2 - із зарубіжної літератури) з наступним обговоренням і самоаналізом.

У процесі основного етапу здобувач повинен:

- відвідувати уроки вчителів англійської мови та зарубіжної літератури, здійснювати їх аналіз;
- розробити конспекти уроків;
- відвідати уроки проведені здобувачами-практикантами, здійснити аналіз відвіданих уроків (4 уроки);
- здійснювати оцінювання усних відповідей учнів;
- перевіряти письмові роботи учнів;
- готувати й оформлювати зразки наочності й матеріали для індивідуальної, диференційної роботи для бази практики, в тому числі за допомогою ІКТ-технологій;
- відвідувати позакласні заходи, допомагати вчителю в їх підготовці (за планом роботи вчителя).

III етап – ПІДСУМКОВИЙ

1. На заключному етапі практики здобувач-практикант підсумовує проведеної роботу, готує та оформляє звітну документацію, яка відображає результати практики. На виробничій нараді ЗЗСО адміністрація школи оцінюють діяльність кожного здобувача-практиканта та затверджують їх характеристики. Характеристика діяльності студента-практиканта, складається і підписується методистом, засвідчується керівником ЗЗСО.

2. Завершальним етапом роботи студента-практиканта є подача документації на перевірку керівникові та підготовка здобувачів-практикантів до участі у звітній конференції за результатами практики, до якої здобувач готує звіт про роботу під час виробничої (педагогічної) практики.

3. Загальні підсумки виробничої (педагогічної) практики у ЗЗСО підводяться на звітній конференції. Керівник практики оцінює організаційно-методичні вміння здобувачів, вміння застосовувати знання, набуті під час практики у ЗЗСО.

ПЕРЕЛІК ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ В ЗЗСО

1. Індивідуальний план роботи.
2. Щоденник практики.
3. Звіт про виконання завдань практики підписаний здобувачем-практикантом.
4. Конспект або сценарій проведеного виховного заходу.
5. Конспекти проведених 4 уроків.
6. Характеристика діяльності здобувача-практиканта підписана та засвідчена директором ЗЗСО.

Звітна документація оформляється на папері формату А-4 з дотриманням вимог до ведення ділової документації та здається в папці.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
74-81	C (добре)		
64-73	D (задовільно)	задовільно	
60-63	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю доопрацювання матеріалів та усного захисту результатів практики)	незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики)		

Критерії оцінювання

Оцінку «**відмінно**» **A (90-100)** здобувач отримує в тому випадку, коли навчальна та виховна робота проведена на високому рівні. Виконано повний обсяг завдань програми виробничої (педагогічної) практики та індивідуального плану. Успішна презентація роботи у ЗЗСО та звітної документації з використанням фото та інших матеріалів. Високий рівень організаційно-методичної роботи в ЗЗСО, творче ставлення до підготовки і проведення форми освітньої роботи в ЗЗСО; креативний підхід до проведення занять, виховного заходу. Грамотно, згідно встановлених вимог складені конспекти усіх залікових форм роботи у закладі, компетентний самоаналіз роботи здобувача під час практики тощо. Щоденник практиканта комплексно відображає його діяльність під час практики; звіт містить самооцінку та самоаналіз діяльності. Характеристика свідчить про дисциплінованість та організованість здобувача, активність у громадському житті, старанність тощо. Вся звітна документація вчасно здана на перевірку, охайно і грамотно оформлена.

Оцінку «**добре**» **B, C (74-89)** здобувач-практикант отримує за умови виконання повного обсягу завдань програми виробничої (педагогічної) практики. Активне включення в педагогічну роботу ЗЗСО, навчальна та виховна робота проведена на достатньому рівні, конспекти належно оформлені й доповнюються наочними посібниками, картами аналізу на проведені заняття та самоаналізом. Послідовно та змістовно заповнений щоденник, звіт відображає виконану роботу й містить самооцінку, позитивна характеристика з бази практики, вчасно подана на перевірку документація, однак у її оформленні трапляються незначні недоліки. У наявності є всі матеріали звітної

документації, презентація звіту та творчих матеріалів оформлена на достатньому рівні.

Оцінкою «задовільно» **D, E (60 -73)** оцінюється практика здобувача, навчальна та виховна робота якого оцінені переважною більшістю оцінок «задовільно». Виконано обсяг завдань виробничої (педагогічної) практики та індивідуального плану. Проте потребують суттєвого доопрацювання аспекти самоаналізу та рефлексії здобувача під час практики, наявні суттєві помилки у оформленні документації практики. Нечітка презентація звіту та звітної документації, яка може бути доопрацьована.

Якщо за відведений для проходження виробничої (педагогічної) практики час не виконано обсяг завдань програми практики та індивідуального плану, виявлено відсутність інтересу здобувача-практиканта до включення в навчальну та виховну роботу ЗЗСО, звітну документацію не представлено на кафедру, проходження практики оцінюється «**незадовільно**». Не складена практика є академічною заборгованістю. Рішенням ради факультету здобувачеві призначається повторне проходження практики.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА

№	Види завдань	Кількість балів
1	Індивідуальний план роботи студента-практиканта.	1-5
2	Щоденник педагогічної практики.	1- 20
3	Конспект або сценарій проведеного виховного заходу.	1-10
4	Конспекти проведених 4 уроків.	1- 40
5	Захист – презентація результатів проходження практики	1-10
6	Звіт здобувача-практиканта.	1-10
7	Характеристика на здобувача-практиканта з оцінкою.	1-5
	Усього	100

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Будз І. Ф., Кочмар Д. А. Практична підготовка майбутніх фахівців: методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова і зарубіжна література (англійська)) / Будз І. Ф., Кочмар Д. А.; за заг. ред. Кочмар Л. А. Рівне : ПВНЗ МEGУ ім. акад. Степана Дем'янчука. 2023. 80 с.
2. Будз І.Ф. Організаційно-інституційна складова розвитку освіти обдарованих школярів в Україні / І.Ф.Будз// Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ: збірник наукових праць. - № 2 (16). – Рівне: РВЦ МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2016. – С. 21 – 28.
3. Будз І.Ф., Мальований В.В. Вплив комп'ютерних ігор на формування мовної компетенції учнів у процесі вивчення англійської мови. *Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та ВНЗ*: зб. наук. пр. № 2 (24). Рівне : РВЦ МEGУ ім. акад. С. Дем'янчука, 2020. С. 19 - 27.
<https://zenodo.org/record/4395431#.YnkEgy9SX5Y>
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
5. Конспект лекцій з дисципліни «Методика навчання іноземних мов» : для студентів 5 курсу ф-ту «Референт-перекладач», які навчаються за спец. 035 Філологія (Переклад) / Нар. укр. акад., [каф. теорії та практики пер.; авт.-упор. І. Ю. Гусленко]. Харків : Вид-во НУА, 2018. 64 с. URL: <https://nua.kharkov.ua/wp-content/uploads/2020/08/Gyslenko-metodika.pdf>
6. Кочмар Д.А., Козак Л.В., Гаращенко Л.В. ТВОРЧИСТЬ ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2020. Вип. 69. 200 с. Т. 2. С. 169 – 173.
7. Кочмар Д.А., Оніщук, І. І., Петрова, А., Тонконог, Н. І., Партико, Н., Ванівська, О. М. (2021). РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНИХ ДОКУМЕНТІВ РАДИ ЄВРОПИ. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, (3(133), 88-95.
[https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3\(133\).18](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3(133).18)
8. Методика навчання іноземних мов : навч. посібник / М. А. Пабат, І. Ф. Будз, Я. В. Поченюк ; МОН України, ПВНЗ «МEGУ ім. акад. Степана Дем'янчука», Каф. романо-герман. філології. – Рівне : МEGУ, 2023. – 516 с.
<https://dspace.megu.edu.ua:8443/jspui/bitstream/123456789/3720/1/%d0%9c%d0%b5%d1%82%d0%be%d0%b4%d0%b8%d0%ba%d0%b0%20%d0%bd%d0%b0%d0%b2%d1%87%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f>

[%20%d0%86%d0%9c %d0%9f%d0%be%d1%81%d1%96%d0%b1%d0%bd %d0%b8%d0%ba1.pdf](#)

9. Методика викладання англійської мови : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / уклад. Холод Ірина Василівна. Умань: Візаві, 2018. 165 с. URL: <http://surl.li/buuob>

10. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2002. 328 с.

11. Методика навчання іноземних мов і культур / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 340 с.

12. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підруч. / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова [та ін.]. Київ : Академія, 2010. 327 с.

13. Наталія Худа, Надія Гупка-Макогін, Діана Кочмар, **Ірина Будз**, Яніна Поченюк. Фахова підготовка майбутніх вчителів англійської мови під час військових дій в Україні //«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)): журнал 2023. № 2(8) 2023.- С. 158 <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/issue/view/127/202>

14. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов. К.: Ленвіт, 2008. 285 с.

15. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколаєвої і В. В. Черниш. К.: Ленвіт, 2003. 250 с.

16. Тарнопольський О. Б., Кабанова М. Р. Методика викладання іноземних мов у вищій школі. Вінниця: Нова Книга, 2020. 384 с.

17. Штурба А.О., Подуфалова К.Ю., Кочмар Д.А., Поченюк Я.В.,Костенко Н.І. ДИСТАНЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ//Журнал «Перспективи та інновації науки». Серія «Педагогіка». № 12(17) 2022.-С. 235-249

<http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/2906/2919>

18. Anatolii Konokh, Vadym Shemchu, Olena Konokh, **Iryna Budz**, Iryna Buzhyna (2020) Use of symbiosis of innovative-traditional methods of teaching special disciplines. Journal of Critical Reviews (2020), 7 (13), 113-115. doi:10.31838/jcr.07.13.19 <http://www.jcreview.com/>

19. Budz. Prospects of the use of Great Britain's experience in the educational system of gifted schoolchildren in Ukraine. *Інноватика у вихованні*: зб. наук. пр. Вип.12 Рівне: РДГУ, 2020. С. 104 – 111. <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiBup-7sDL3AhUDAxAIHUfWCqQQFnoECAoQAQ&url=https%3A%2F%2Ffojs.itup.com.ua%2Findex.php%2Fiui%2Fissue%2Fdownload%2F15%2F16&usg=AOvVaw2NWln4XMw6jAqUirYm9tdk>

20. Denis Kozlitin, Diana Kochmar, Tatiana Krystopchuk, Lyudmila Kozak. Future Educators' Training for Project Activities Using Digital Technologies. 2020. P. 31-41 <http://ceur-ws.org/Vol-2791/2020200031.pdf>
21. Diana Kochmar, **Iryna Budz**, Yanina Pocheniuk. The Linguistic and Cultural Aspect As a Factor In The Development Of Emotionality In Foreign Language Teaching // Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Актуальні питання гуманітарних наук. Випуск № 55 том 1, 2022 р.-С. 166-173. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/55_2022/part_1/27.pdf
22. Diana Kochmar, Ivan Bakhov, Yevheniia Lyndina, Liudmyla Malimon, Tetyana Okolnycha INNOVATIVE ACTIVITY OF A PEDAGOG IN THE MODERN EDUCATIONAL PROCESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. Journal of Critical Reviews, 7 (13), 409-411. doi:10.31838/jcr.07.13.72
23. Iryna Budz. Finding Effective Ways to Teach Foreign Languages//IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security, VOL.21 No.7, July 2021 http://paper.ijcsns.org/07_book/202107/20210709.pdf
24. Hadfield J., Hadfield Ch. Introduction to Teaching English. Oxford, 2010. 176 p.
25. Brown H. Douglas. Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy. 6th ed. Pearson ESL, 2007. 491 p.
26. Kochmar, D., [Fabian, M.](#), [Stoika, O.](#), [Maksymova, O.](#), [Zhvava, O.](#) The process of teaching a foreign language with the use of social internet applications. Systematic Reviews in Pharmacy, 2020, 11(10), pp. 156–159
27. Harmer J. How to Teach English. Pearson Education Limited, 2010. 288 p.
28. Harmer J. The Practice of Language Teaching. Longam, 2004. 370 p.
29. Ruslana Soichuk, Oksana Petrenko, **Iryna Budz**, Hryhorii Pustovit, Roman Pavelkiv. (2022) Specifics of National Self-Assertion Upbringing of Students in Extracurricular Activity Against a Background of the Russian Armed Aggression. *The New Education Review*, 68 (2), 19–31. DOI: 10.15804/tner.2022.68.2.01
30. Thornbury S. 30 Language Teaching Methods. Cambridge University Press, 2017. 130 p.
31. Thornbury S. How to Teach Grammar. Pearson Education Limited, 2010. 182 p.
32. Thornbury S. How to Teach English with Technology. Pearson Education Limited,
33. 2008. 192 p.
34. Thornbury S. How to Teach Speaking. Pearson Education Limited, 2009. 156 p.
35. Thornbury S. How to Teach Vocabulary. Pearson Education Limited, 2009. 185 p.
36. Thornbury S. How to Teach Writing. Pearson Education Limited, 2009. 154p.

Інформаційні ресурси

Освітні сайти:

<http://www.mon.gov.ua/> – Міністерство освіти і науки України – офіційний сайт.

<http://intellect-invest.org.ua> – Портал сучасних педагогічних ресурсів.

<http://www.usingenglish.com/> – Матеріали для вчителів англійської мови.

<http://esl.about.com/> – Сайт для вчителів англійської мови.

<http://learn-english-today.com/index.html> – Безкоштовні ресурси та матеріали для ESL-EFL всіх рівнів.

<http://a4esl.org/g/h> – Сайт з вправами на різні теми: граматики, лексики, фонетики

<http://learnamericanenglishonline.com/> – Ресурс для тих, хто вивчає англійську мову.

<http://www.britishcouncil.org/english> – сайт Британської Ради. Підкасти, навчальні відео.

<http://www.better-english.com/exerciselist.htm> – 250 вправ на різноманітні аспекти знань англійської мови.